

[Indenrigsministeren.]

mener, at det er meget uheldigt, at man, når man skal til at udpege repræsentanter til kommunale råd, skal til at undersøge, om de pågældende er fattigfolk, eller om de har råd til at lide et tab i arbejdsfortjeneste.

Vi vedtager her i rigsdagen den ene lov efter den anden, der lægger betydelige opgaver ud til kommunerne. Jeg hører ikke til dem, der beklager denne udvikling. Jeg tror, at de opgaver, som rigsdagen pålægger kommunerne, i det store og hele løses bedst ude i de små samfund, som kommunerne jo er, fordi man derude har problemerne nærmere inde på livet og har personligt kendskab til tingene. Jeg regner det kommunale selvstyre for at være et så vigtigt led i hele vort folkestyre, at jeg håber, at udviklingen må gå i den retning, at virksomhedsområdet eller selvbestemmelsesretten for de kommunale råd ikke vil blive indsnævret mere, end det allerede er sket. Jeg tror tværtimod, at samfundet vil være vel tjent med at give det kommunale selvstyre lidt længere tøjrslag. De kommunale råd har gennem årene udført en så betydelig samfundsmæssig indsats, at deres virksomhed ikke bør indskrænkes, men tværtimod udbygges. Men hvis man ønsker dette, ønsker virkeligt folkeligt kommunalt selvstyre, må man også skabe sådanne forhold, at alle borgere, uanset deres økonomiske forhold, kan deltage i arbejdet. Overfor al den frygt for konsekvenserne af den her foreslåede ordning, overfor al den mistillid, der er kommet til orde, kunne jeg have lyst til med den højtæredede formands tilladelse at anføre et lille citat fra en forhandling her i tinget, hvorunder man drøftede indførelse af hjemmel til at yde et vederlag til sognerådsformændene. Den udtalelse, jeg vil citere, findes i folketingstidende for 1891—92, sp. 1157—58; det er den senere statsminister J. C. Christensen, der i folketinget forelægger et privat lovforslag, som går ud på at indføre adgang til at give sognerådsformænd et vederlag. J. C. Christensen sagde ved den lejlighed:

„Men vi“ — det er altså partiet venstre — „nære som sagt aldeles ingen frygt for, at kommunerne skulde give deres formænd for stort et vederlag, tværtimod. Efter vor erfaring er det så omkring i kommunerne, at befolkningen nok skal passe på, at der ikke øses penge ud til unytte, og det er en meget god ting, det er en meget god egenskab, at den nok skal passe på det. Men vi have, som jeg før bemærkede, fuld tillid til kommunerne i den henseende.“

Den tillid til, at de, der påtager sig disse kommunale hverv, vil udføre dette arbejde

under ansvar overfor det fælles samfund — den tillidserklæring, som J. C. Christensen i 1891—92 i folketinget gav de kommunale råd —, er den gjort til skamme? Må jeg spørge de ærede ordførere, som i dag står og taler så meget om mistillid og frygt for, at de kommunale råd skal misbruge den beføjelse, der vil blive givet dem, om ikke de kommunale råd i det arbejde, de har udført siden 1892, har røgtet en meget betydelig samfundsopgave? Når vi tænker på det store arbejde, der blev pålagt de kommunale råd under krigen — foruden alt det øvrige arbejde skulde de administrere de meget omfattende rationeringsordninger —, så tror jeg, man fra alle sider må erkende, at de tusinder af kvinder og mænd, der ud over vort land har påtaget sig disse opgaver, har røgtet dem på en måde, der ikke fortjener at mødes med surhed og mistillid, men at de tværtimod fortjener anerkendelse og påskønnelse. Jeg ved, at det ude i de store landkommuner, hvor ligningsarbejdet varer i 3 uger, er umuligt for de mennesker, der kun har en dagløn at leve af, at give afkald på deres dagløn i 3 uger for at påtage sig kommunalt arbejde.

Jeg håber, at det, trods de indvendinger der er gjort, alligevel skal lykkes at finde frem til en ordning, således at vi kan få et reelt folkestyre. For det er jo en betingelse for et folkestyre, at alle, uanset deres økonomiske forhold, kan påtage sig de opgaver, det her drejer sig om. Jeg håber, det under forhandlingerne i udvalget må lykkes at finde frem til en ordning, som er i overensstemmelse med de forhold, vi lever under i øjeblikket, hvor den kommunale administration har taget et sådant omfang, at det er urimeligt at forlange, at dette arbejde også i fremtiden skal gøres gratis.

Holger Eriksen: Det ærede medlem hr. Finn Poulsen udtalte, at der måtte en meget stærk begrundelse til, før man kunne gå til at indføre et system med vederlag for tabt arbejdsfortjeneste. Jeg synes afgjort, at denne begrundelse foreligger nu. Ingen, der har beskæftiget sig med kommunalt arbejde gennem de senere år, nærer nogen som helst tvivl om, at arbejdet har antaget sådanne former, at det slet ikke kan sammenlignes med, hvad det var i tidligere tid. Når der henvises til, at det kun er i enkelte tilfælde, der virkelig er tale om tab, er dette forkert. Ikke blot i købstæderne, men også i landkommunerne er det faktisk således, at enten må de, der vælges som repræsentanter for arbejderklassen, påtage sig et stort personligt tab,